

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ven. Viri Thomæ Malleoli A Kempis, Canonici Regvlaris
Ordinis D. Avgvstini. Opera Omnia**

Thomas <von Kempen>

Dvaci, 1625

In Dedicacione Ecclesiae. Sermo XXVIII. De quinque luminaribus Templi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-45790](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-45790)

agamus Deo & sanctæ Agneti patronæ nostræ; quia Missa de ea hodie lecta fuit pro speciali causa: & spero, quod fideliter pro nobis oravit, & ab incendio isto nos Dominus liberauit. Tunc bonus pater & pius pastor, congaudens magnificè, utpote castus amator sanctæ Agnetis, iniunxit speciales orationes fratribus; atque largiores eleemosynas distribuere iussit pauperibus, pro tam euidenti protectione ab incendio præfenti, & ab omni malo futuro, Amen.

Aliud Exemplum.

25. **V** Ir quidam furatus est equum, ex pascuis monasterij nostri montis S. Agnetis, quem secum duxit ultra milliare à monasterio nostro situm: putans se esse securum, & ad propriam domum cum præda prosperè rediturum. Veniens ergo ad villam quandam, ligauit equum cum resticulo ad stipitem cuiusdam sepi in biuio, & intrans hospitium sedit ibi ad bibendum, & modicè quiescendum. Interim verò equus solus foris stans, & nullum adesse videns; quodammodo impatienter motus, quòd in loco alieno esset, & à domo suæ habitationis violenter abductus, cœpit caput suum frequenter hinc inde agitare & pedibus calcitrare. Et tandem lorum, quo ligatus erat, hac illacque distraxit, donec penitus solueret ligaminis nodum. Cumque se liberum & enodatum iam sentiret, & sessorem suum diu expectando non perciperet: & quia naturale est animali ligato diligere libertatè, & ad suum tendere stabulum consuetum, statim vertit caput suum ad viam rectam, qua venerat; & solus (Deo ducente) fortiter currens, ad portam monasterij saluus peruenit. Ibi que morosè stans & expectans in loco sibi noto, à portario & colono nostro bene cognitus est & latanter introducitur, de quo Deus æternaliter sit benedictus. O beatissima Agnes semper honoranda, cuius hoc meritis deputamus; quia in multis necessitatibus nostris tua patrocinia experti sumus. Ideoque Christum in te prædicamus, & deuotè inuocamus & laudamus: gratias agentes Deo semper, pro omnibus bonis suis misericorditer nobis sæpè collatis, Amen.

IN DEDICATIONE ECCLESIAE.

SERMO XXVIII.

De quinque luminaribus Templi.

*Matth. 21.
In festo
dedicationis
Ecclesie
sermo.*

1. **D** Omus mea, domus orationis vocabitur, dicit Dominus. Dilecti fratres, hodie est solennis festiuitas dedicationis ecclesie nostræ, quæ ab omnibus in hoc loco habitantibus debet deuotè & iucundè celebrari: & mentes celebrantium, ad superna Angelorum gaudia incitare. Ad hoc enim omnis ecclesia construitur & dedicatur; ut in ea diuinæ laudis obsequia agantur: & orationes fidelium in loco sancto citius & plenius à Deo exaudiri mereantur.

tur. Valde autem ecclesia Dei ornatur & illuminatur, si hæc quinque seruitia in ea seruantur; & tâquam cæli luminaria, vt in templo Dei luceant, sollicitè custodiuntur. Primò, inter cætera diuini cultus obsequia emicat, & domum orationis illustrat, atque ingredientibus ecclesiam ad orandum excitat, & in diuino amore corda fidelium accendit; cum sacerdotes sacris vestibus induti, ad altare reuerenter accedunt, Missas deuotè celebrant; & pro se & communi populo sacrificium Deo summè placitum offerunt, & piè intercedunt.

Templo
Dei quin-
que sunt
ornamen-
to.

2. Secundò, domum Dei præcipuè ornat & illuminat chorus clericorum, cum quotidie horæ canonicæ ab ecclesia institutæ, à clericis & religiosis personis; temporibus suis debite persoluuntur: & omnia cantanda & legenda ad honorem Dei, modestè & honestè sunt & complentur, & omnis leuitas, strepitus, & confusio, pro posse strictè vitantur.

3. Tertio, domum Dei maximè ornat & illuminat, cum verbum Dei, frequenter à sacerdotibus, pastoribus, & doctoribus; populo Christiano, regibus & principibus, senibus & iuuenibus, paruulis & magnis, strenuè prædicatur; & quasi tuba cælesti, ne peccent, suppliciis terrentur: & ne desperent, æternis præmiis consolantur. Magna enim præmia habebunt sancti sacerdotes & prædicatores, qui vita & doctrina multos erudiunt, & ad virtutes frequenter admonendo trahunt & accendunt. Vnde de sancto patre nostro Augustino glorioso sanctæ Ecclesiæ doctore legitur & cantatur, quod verbum Dei vsque ad ipsam suam ægritudinem, imprætermisè, alacriter & fortiter, sana mente sanoque consilio, in sancta Ecclesia prædicabat. Qui Deo auxiliante diu vixit in virtute, pro multorum salute scribens libros, & docens inscios, sanctam Ecclesiam multitudine librorum suorum magnificè ditauit, ornauit, & illuminauit. Quem, ob meritum suorum dignitatem, laudare oportet, & filiali amore semper honorare & suppliciter exorare: vt recto itinere eum sequi valeamus ad Christum regnantem in cælis; quem tam ardentè amauit & laudauit in hymnis & psalmis, dum esset in terris.

4. Quarto, domum Dei profectò ornat & illuminat frequens visitatio Ecclesiæ ad audiendum verbum Dei, & ad custodiendam legem vitæ & disciplinæ, perducentem ad patriam claritatis & pacis æternæ. Qui enim ad cælestis regni gaudia post mortem peruenire feliciter desiderant, modò dum sani sunt & viuunt, debent domum Dei frequenter visitare, & prædicationem libenter audire, cõfessiones sapè facere, indulgentias quærere & impetrare. Tempus breue est, & incerta mortis hora. Qui ergo modò non poenitet, nec se emendat, post clausum ianuam foris stabit, & misericordiam

ricordiam non impetrabit: clamabit dolens, nec exaudietur plorans. Beatus populus & laudabilis nimis, qui relictis vanis spectaculis, properat tempestivè ad domum orationis & prædicationem diuini sermonis; gratias agens Deo de beneficiis acceptis, atque pro futuris ampliùs orans. Pulchrum spectaculum, videre templum Dei fidelibus vbique repletum, & forum à negotiis seculi esse quietum.

5. Quintò, Ecclesiam Dei ornat & illuminat, frequens & communis oratio multorum, tam cleri quàm totius populi Christiani ad Deum instanter supplicantis, pro diuersis causis & necessitatibus omnium indigentium, sanorum & infirmorum, viuorum & defunctorum. Ista quinque luminaria sunt valde necessaria & vtilia, in omni ecclesia, quæ domum orationis optimè ornant: & tanquam quinque ardentes lampades templum Dei illuminant, & rectam viam ad supernam Hierusalem & cælestem mansionem demonstrant. Vbicunque ergo in ecclesia ista, deuota & sancta officia debitis temporibus reuerenter & diligenter fiunt; ibi Deus habitat, ibi præsidet, docet & gubernat, sicut in Apocalypsi beatus Ioannes ait: *Ecce tabernaculum Dei cum hominibus, & habitabit cum illis.* Omnibus igitur tumultibus & fabulis cum iocis exclusis, nil aliud in domo orationis & loco sancto fieri decet & debet, nisi quod Deo maximè placet & proximos ædificat, & ad diuinum officium specialiter pertinet.

Apo. 21.

6. Quæ ergo ad deuotionis gratiam, & ad canticorum dulcedinem, & verborum intelligentiam iuuant, hæc corde pensare debent, & læto ore ad laudem Dei proferri. Omnia vitiosa & otiosa colloquia vbique vitanda sunt: sed præcipuè tamen in templo Dei, in aula summi Regis, in sanctuario Spiritus sancti, in conspectu angelorum & cælestium ciuium supernorumq; spirituum præsentia Summè igitur venerabilis est locus iste, à Deo ab æterno præuisus, & ad seruiendum ipsi cum eius ministris & sacris vasis, electus & deputatus; & in tempore præfinito per manus Pontificis, cum multis sanctorum reliquiis, consecratus & ornatus. In quo quidem loco humana iunguntur diuinis, ima summis, terrena cælestibus per sacramenta Christi, quæ ibidem tractantur & celebrantur à sacerdotibus in Missis.

7. Quod agunt sancti Angeli in cælis, hoc etiam agere debent fideles in terris: scilicet laudare & benedicere Deum totis viribus, & magnificare cum præ omnibus Sanctis & creaturis, pro donis & beneficiis suis. Et si non tanta dignitate & alacritate sicut Angeli, tamen pro posse suæ infirmitatis quilibet debet niti facere & aptare se, vt Deum perfectè cum angelis semper laudet, super omnia amet, & in omnibus benedicat. Si non potes labijs
oris

In templo
Dei faciat
quisque
quod pos-
sit.

oris resonare, debes suspiriis cordis ad Deum clamare. Si fueris raucus vel dissonus, noli cessare à laudibus, nec te subtrahere à diuinis officiis: sed ausculta, quid cantatur & legitur ab aliis, & congaude bene cantantibus. Si non vales tam pulchrè cantare sicut alaudæ & philomelæ, canta & lauda lugubre sicut corui & ranæ in palude: qui cantant sicut Deus dedit, & natura concessit. Noli extolli monedula de clamore vocis, quia nescis quamdiu durabis, & altè cantabis. Vox quippe humilis & contriti cordis, bene sonat in auribus Dei omnipotentis, omnia audientis. Canta & lauda Deum, in voce exultationis, memor tamen propriæ vilitatis, cum timore futuræ tribulationis. Canta humiliter cum sancto Dauid in Psalmo: *Latetur cor meum, vt timeat nomen tuum Domine.* Quis sicut Dauid fidelis, in omnibus pergens ad imperium regis: qui miles fuit in die fortiter bellando, monachus in nocte alacriter surgendo, & deuotè orando?

8. Si non potes cum sancto Ioâne Euangelista, sublimia & diuina contemplari, prociide cum Maria Magdalena ad pedes Iesu humiliter veniam petendo, & pro peccatis lachrymando, vt dimittantur tibi etiam peccata multa, quibus Deum sæpè offendi-
sti. Si non vales cum sancto Paulo ad tertium cælum euolare, maneat cum eo apud Iesum Christum crucifixum; non in carne gloriando, sed carnem cum vitiis & concupiscentiis suis crucifigendo. Si non habes alas Aquilæ volantis ad cæli sidera, habeas pennas simplicis columbæ nidificantis in petra, meditando quotidie sacrosancta Iesu vulnera. Plus enim sanctitatis & dulcedinis inuenit humilis Franciscus in passione Christi, quàm subtilis Astronomus in speculando sidera cæli. Relictis ergo curiosis & infructuosis rebus, stude in vita & in passione Christi, & proficiet tibi magis, quàm omnes artes mundi. Si vis consolari cælitus, fuge homines & sæculi rumores. Esto libenter cum Domino solus, & quære solatium intus in deuotis precibus & meditationibus sanctis. Nihil salubrius, nihil iucundius & dulcius, quàm Deum laudare in hymnis & psalmis, & habere cor sursum cum Angelis in cælis, infirmis neglectis. Talis dicere potest in raptu spiritus: Memor fui Dei solius, in iubilo cordis. Verè Dominus est in loco isto: non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta cæli. Aperite mihi portas Angeli sancti, & laudabo vobiscum nomen Domini Dei mei, in seculum seculi.

9. Vt autem illi, qui scienter cogitat vana inter diuina, & iniuriosa reuoluit mente peruersa. Vt, qui idola imaginatur immunda, & negligit preciosa Christi vulnera, nec inferni timet pati tormenta. Vt, qui ibi tacet & dormit, vbi vigilare & orare deberet. Vt pigris & dissolutis, & tardè venientibus; qui vagis oculis

*Psal. 85.
1. Reg. 18.
Dauid rex,
miles &
monachus*

Luca 7.

1. Cor. 12.

Galat. 5.

In oratorio nihil aliud quàm oretur.

parietes aspiciunt, & dulces psalmos non aduertunt. Væ, qui de cibo & potu frequenter cogitant, & de pœnis animarum in purgatorio parum pensant, & raro plorant. Si quis ibi fuisset per horam, nunquam sentiret in choro tœdium, nec in ieiunio tristitiã, nec in labore grauedinem. Benedicti omnes religiosi & deuoti serui Dei, alacres in diuinis, studiosi in libris legendis & scribendis: qui se & alios compefcunt à verbis leuibus, & fideliter orant pro benefactoribus suis, & omnibus tribulatis & tentatis; quorũ magnus est numerus, Deo melius quàm hominibus notus. Quicumq; ergo gratus & fidelis fuerit in modicis & præsentibus donis, dignus erit ampliora recipere à Deo in cœlis. In diuino officio negligenter aliquid agere, impunè non ibit. Caueat & timeat, ne eleemosynæ clament contra vos; quia malè sunt expensæ, & horæ negligenter sæpius lectæ & perfolutæ. A quibus malis Iesus Christus nos liberet, omnes offensas nobis dimittat, & ad cœlestia regna, post huius vite pericula, feliciter perducatur, Amen.

S E R M O X X I X.

De ornamentis & moribus ministrorum, in templo Dei.

1. Mach. 4.

1. **O** *Raauerunt faciem templi coronis aureis, & dedicauerunt altari Domino; & facta est letitia magna in populo.* Dilecti fratres ista leguntur Machabæorum libro primo, de templo Dei renouato, & cantantur etiam à nobis in Ecclesia, tempore consueto. Sicut ergo illi antiqui sancti fuerunt alacres & deuoti in templo materiali, laudando Deum in hymnis & organis, pro victoria data eis de cœlo contra aduersarios, ita & nos multo deuotiores esse debemus regratiando Christo, qui nos eripuit de tumultibus seculi, & laqueis diaboli; & dedit spem perueniendi ad festiuitatem cœlestis Hierusalem, & ad dedicationem templi immaterialis, in quo habitat Deus cum omnibus sanctis suis. Quaratis in litera spiritualem sensum, & in cera mel absconditum; & delectetur anima vestra in Deo viuo, & in omni verbo quod procedit de ore Dei, sicut angeli & omnes sancti in calo. Tunc enim poterit anima vestra per scalam sanctorum verborum, ad alta cœlorum ascendere: quando negligit exteriorem ornatum attendere; & ex intimis præcordiis recordatur Domini Dei sui solius, quantum datur ipsi sapere ex gratia supernæ visitationis, in statu humane fragilitatis.

Mysticè
quæ ad tē-
plum Dei
spectant,
describit.

2. Fratres, ibi est magna festiuitas dedicationis Ecclesiæ, vbi est puritas innocentis vitæ, libertas bonæ conscientiæ, iucunditas spiritualis lætitiæ, prædicatio S. doctrinæ, observatio regularis disciplinæ, recordatio regni cœlestis, obliuio omnis gaudij secularis. Ibi est vera pulchritudo templi, & ornatus ecclesiæ, cum ramis & floribus bene redolentibus; vbi est vera contritio cordis,
humi-